

La Xarxa de Parcs Naturals

Garanteix un equilibri territorial i ambiental als cent municipis del seu àmbit geogràfic.

La Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona està integrada per dotze espais naturals protegits d'alt valor paisatgístic, ecològic i cultural.

Abasta 102.587 hectàrees de cent municipis. Aquests municipis representen el 22 % del territori de la demarcació de Barcelona i el 70 % de la població de Catalunya.

Planifica i gestiona els espais naturals i agraris mitjançant els plans especials, elaborats amb la participació de tots els agents implicats.

Protegeix els valors naturals, agrícoles, forestals, culturals i paisatgístics de cada parc.

Aposta per un equilibri entre la preservació dels parcs i el desenvolupament econòmic de la població.

Fomenta l'educació ambiental i l'ús públic del patrimoni natural i cultural.

© Ricard Badia

Paper procedent de fonts responsables amb el medi ambient

Gabinet de Premsa i Comunicació, DL B 9961-2020

parcs.diba.cat/web/guilleries

guilleries

@enguilleries

App del parc

Parcs de Catalunya

Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona

Parc del Castell de Montesquiu, Espai Natural de les Guilleries-Savassona, Parc Natural del Montseny, Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, Parc del Montnegre i el Corredor, Parc de la Serralada Litoral, Parc de la Serralada de Marina, Parc Natural de la Serra de Collserola, Parc Agrari del Baix Llobregat, Parc del Garraf, Parc d'Olèrdola, Parc del Foix.

Diputació de Barcelona | Àrea de Territori i Sostenibilitat

Espais Naturals i Medi Ambient Gerència de Serveis d'Espais Naturals

Comte d'Urgell, 187. 08036 Barcelona
Tel. 934 022 428
xarxaparc@diba.cat · parcs.diba.cat

Espai Natural de les Guilleries- Savassona

Diputació de Barcelona

Xarxa de Parcs Naturals

Un paisatge exuberant sota els cingles

L'extensa coberta forestal i els cingles que envolten l'embassament de Sau són alguns dels trets paisatgístics que meravellen els visitants.

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona té una extensió de 8.376 hectàrees i està situat a l'est de la comarca d'Osona. Connecta amb el Collsacabra pel nord, amb la plana de Vic per ponent, amb els contraforts del Montseny pel sud i amb la comarca de la Selva per orient.

Els dos espais naturals inclosos al Pla d'espais d'interès natural (PEIN) que formen l'Espai Natural —les Guilleries i Savassona— tenen la particularitat que es troben a la zona de transició entre dues regions: el sistema transversal i el Mediterrani. La personalitat de l'indret rau en un paisatge dominat per boscos centreeuropeus i mediterranis, singularitzat per cingleres de roca nua.

La petjada humana es reconeix en el valuós patrimoni històric i arquitectònic, en moltes activitats tradicionals encara vives i en l'omnipresència de l'embassament que va inundar el poble de Sant Romà de Sau i va canviar el paisatge de la zona.

El Consorci de l'Espai Natural de les Guilleries-Savassona comprèn els municipis osonencs de Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Sant Sadurní d'Osormort, Tavèrnoles i Vilanova de Sau.

© Xevi Vilaregut

© XPN

Un país de biodiversitat

La riquesa biològica de l'Espai Natural és conseqüència de la varietat de relleus i de l'empremta d'una activitat humana molt antiga.

Hi trobem una gran varietat de boscos en què es barregen vegetacions mediterrànies i eurosiberianes. La fauna de cada ambient és igualment rica i específica.

Tot i que els animals són difícils de veure, sovint deixen rastres de la seva presència. Si pareu l'orella, de ben segur que sentireu el cant de les mallerengues, els tallarols, el gaig o la puput. Tampoc no us costarà sentir el picot verd o veure els forats que fa als arbres morts.

Els rapinyaires diürns i nocturns són abundants a l'Espai Natural. Hi destaquen, entre d'altres, el duc, el gamarús i el falcó, i a les cingleres ens serà fàcil veure el voltor comú i l'aufrany.

© Iñaki Rielanzón

© Eromán Hereter

© XPN

Masies, castells, ermites

El patrimoni construït que atesora l'Espai Natural inclou nombrosos vestigis d'altres èpoques que atrauen l'atenció dels visitants.

Molts dels elements històrics estan ubicats en indrets elevats i ofereixen unes vistes panoràmiques extraordinàries.

Les restes més antigues de presència humana a l'Espai Natural es troben a les pedres gravades i l'entorn de Sant Feliuet de Savassona (Tavernoles), així com al jaciment dels ibers ausetans del Casol de Puigcastellet (Folguerols).

Les construccions del pont de Malafogassa, el castell de Bellpuig i el castell de Sant Llorenç, Sant Feliuet de Savassona, Sant Andreu de Bancells, Sant Romà de Sau i Santa Maria de Vallclara són bons exemples d'arquitectura romànica i preromànica. Els períodes barroc i neoclàssic es troben representats al santuari de Puig-l'agulla.

No s'ha d'oblidar el ric patrimoni arquitectònic popular que constitueixen les nombroses masies escampades arreu del territori de l'Espai Natural, com ara les masies de Ca l'Arumí, Cal Guàrdia, Can Garbells, Can Tramuntana i Mas d'en Coll.

L'activitat agrícola, ramadera i forestal

L'arrelament de les persones al territori i la sensibilització amb l'entorn són dos elements indispensables per la conservació de l'espai.

L'Espai Natural potencia i garanteix l'activitat tradicional, i esperona els qui treballen amb productes locals per afavorir el desenvolupament econòmic sostenible.

L'activitat agrícola, ramadera i forestal encara és un dels patrimonis més rics de les Guilleries-Savassona. Des de l'Espai Natural es treballa per compatibilitzar-ne el manteniment amb la conservació ecològica.

L'adaptació dels boscos als efectes del canvi climàtic és un projecte de futur que s'està començant a desenvolupar i que serà molt important per tal d'atenuar els efectes que podria provocar en els ecosistemes naturals.

Tanmateix, la regressió progressiva d'aquestes activitats subratlla l'interès actual per dinamitzar l'afluència turística a la zona i consolidar-la com un clúster turístic important.

Treure'n tot el profit

Fer-ho serà fàcil, tant si es tracta d'una passejada improvisada com si preferiu una estada plena d'activitats programades.

L'Espai Natural posa al vostre abast equipaments i programes que us permetran conèixer-lo millor i gaudir de tot el que s'hi pot fer.

L'Espai Natural de les Guilleries-Savassona compta amb diversos centres i un punt d'informació, nombroses àrees d'esplai, equipaments d'educació ambiental i itineraris senyalitzats com el de les carboneres, el del jaciment de la Domus del Pi (a Vilanova de Sau) o el de la font de la Riera (a Sant Julià de Vilatorrada). També hi trobareu diverses exposicions permanents i publicacions divulgatives.

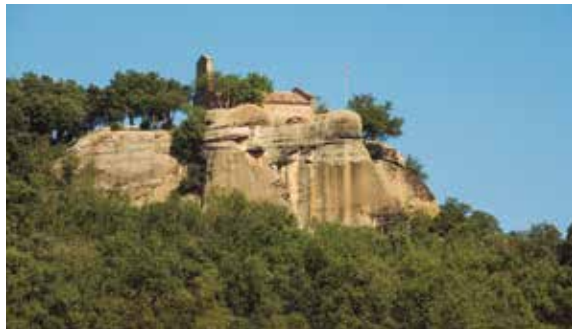
Durant l'any s'hi organitzen programes d'activitats, xerrades i tallers d'educació ambiental, a més de programacions lúdiques i culturals, com ara «Viu el parc» i «Poesia als parcs. Lletres i paisatges», i el programa escolar «Coneguem els nostres parcs». Tot un ventall de propostes per descobrir i fruit del medi natural, sempre de manera respectuosa.

© Ricard Badia

1 Sant Feliuet de Savassona

Un dels conjunts de patrimoni arqueològic més singulars de Tavèrnoles i Osona.

OBSERVACIONS: L'ermita de Sant Feliuet està ubicada en una finca privada. Cal ser molt respectuós amb l'entorn i seguir tant les normes de comportament com la senyalització.

L'ermita (segles x-xi) és un exemple de l'arquitectura preromànica. A l'entorn hi trobareu restes del neolític, com ara unes excavacions per emmagatzemar aigua i unes tombes antropomòrfiques. Al pla de Savassona trobareu grans blocs de roca, com ara la Pedra del Sacrifici, el Dau, la Pedra de les Bruixes i la Pedra de l'Home.

2 Fortificació ibèrica del Casol de Puigcastellet

Aquest assentament ibèric del segle III aC va pertànyer a la tribu dels ausetans i tenia una funció defensiva.

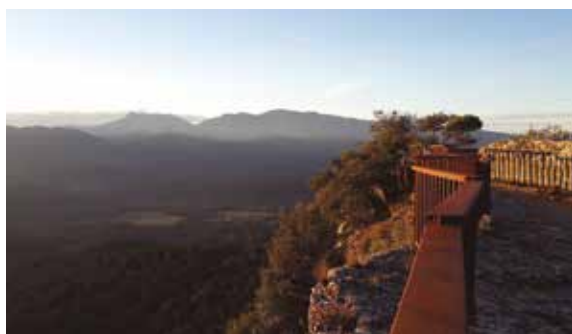

OBSERVACIONS: Per accedir-hi, podeu sortir de l'àrea d'esplai de la Font Trobada i seguir l'itinerari senyalitzat circular «SL-C 123 El Casol de Puigcastellet».

Situada estratègicament als primers contraforts de les Guilleries, en destaquen la muralla rectilínia, que inclou una torre de vigilància, i onze murs de les construccions adjacents que compartimentaven magatzems i habitatges. A l'entorn del jaciment trobareu plafons que expliquen la funció de les diferents estances.

3 Salt de la Minyona

Un mirador emblemàtic que ofereix unes vistes espectaculars i imponents.

OBSERVACIONS: Des d'aquest indret, seguint el GR 2 podreu enfilar la cinglera en direcció a les Roques Vermelles i el Puig del Far.

Situat als cingles de Vilanova, a tocar dels Munts, és molt visitat tant pel paisatge com per les extraordinàries panoràmiques de les Guilleries. Recentment, se n'han restaurat la barana de protecció, el parallamps i les escales d'accés i s'hi han instal·lat un plafó informatiu i un aparcament per a les bicicletes.

4 Fageda de les Valls

Un bosc majestuós i singular amb una gran biodiversitat d'espècies.

OBSERVACIONS: Els boscos singulars són zones forestals amb un interès sociocultural i educatiu on s'hi ha fet una gestió forestal modelica.

A tocar del municipi de Sant Hilari Sacalm, trobareu una fageda classificada com a bosc singular on la intervenció humana ha estat poc important i on creixen arbres madurs d'edat notable. Les fagedes i els boscos caducifolis com aquest creixen a les parts més altes de l'Espai Natural, properes als 1.000 metres.

5 Àrea d'esplai de la Font Trobada

Un espai emblemàtic de Folgueroles, ideal per al lleure, l'esbarjo i el descans.

OBSERVACIONS: L'indret disposa de zona d'aparcament, taules de picnic, font d'aigua potable i un entorn obert per gaudir de la natura.

Amb motiu del centenari de la mort de Jacint Verdaguer, Perejaume hi va fer una intervenció de land art que reproduïa la signatura del poeta seguint el curs d'aigua del torrent. És el punt d'inici dels itineraris del torrent del Lledoner, «SL-C 123 El Casol de Puigcastellet» i «GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba, de Folgueroles a Sant Pere de Casserres».

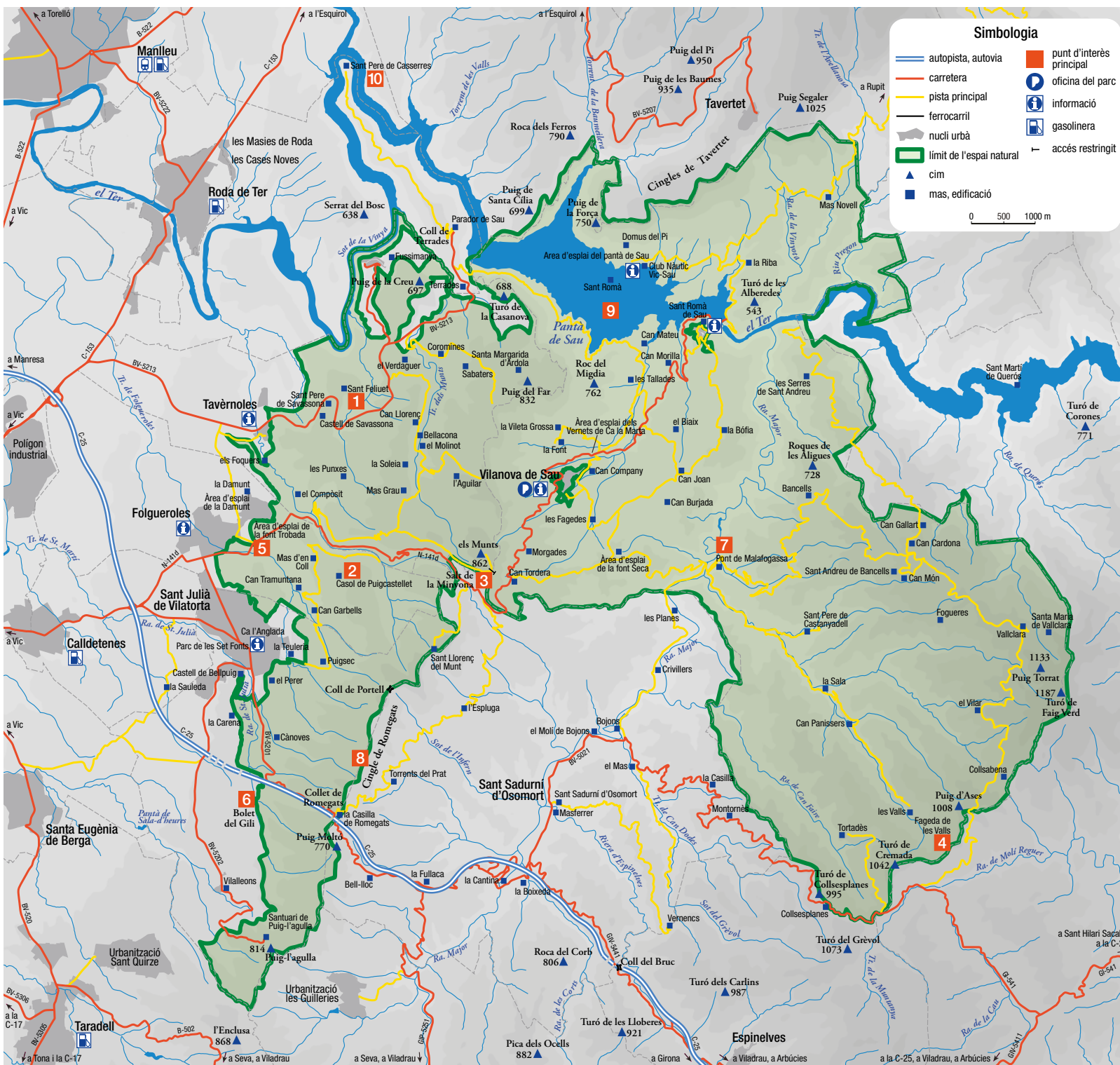
7 Pont de Malafogassa

Un pont bonic i esvelt que salva la riera Major, a Vilanova de Sau.

OBSERVACIONS: La riera Major amaga racons espectaculars. És l'aportació més important d'aigua al pantà de Sau i un dels cursos més rellevants de l'Espai Natural.

Aquest pont d'origen romànic consta de dos arcs desiguals, un d'ells de gran amplada. Si seguïu l'itinerari senyalitzat «SL-C 121 El pont de Malafogassa», creureu diversos cursos d'aigua, reconeixereu ambients aquàtics i contempleu rouredes, alzinars, vernedes, freixenedes, castanyedes i pollancredes.

6 Bolet del Gili

El vestigi d'una doble erosió lligada a la riera de Sant Julià.

OBSERVACIONS: El trobareu senyalitzat al mig de l'itinerari de Puig-l'agulla (GR 2).

El pendent de la muntanya i l'erosió de la riera van provocar la caiguda de lloses situades més amunt. Aquestes roques han fet de paraigua natural a l'erosió pluvial i han format aquests pilars tan característics que es repeteixen en altres indrets, com Tavèrnoles.

8 Els cingles de Romegats

Un dels límits naturals de l'Espai Natural i mirador privilegiat.

OBSERVACIONS: Més enllà del cingle de Romegats trobem el castell de Sant Llorenç del Munt, del segle X, declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).

Els cingles de Romegats separen Sant Julià de Vilatorrada de Sant Sadurn d'Osormort i destaquen per les magnífiques vistes panoràmiques de les Guilleries, el Montseny i les cingleres de Collsacabra. S'hi pot arribar des de l'aparcament del coll de Romegats, a la carretera BV-5201.

9 Pantà de Sau

La creació d'aquest embassament, va canviar irremediablment la fisonomia de l'Espai Natural.

OBSERVACIONS: Des de l'àrea d'esplai del pantà de Sau, seguint l'itinerari senyalitzat «SL-C 94 Ruta de les carboneres», arribareu al jaciment de la Domus del Pi.

Quan el 1963 les seves comportes es van tancar definitivament, el pantà va submergir 17 quilòmetres de la vall del Ter i va negar el poble de Sant Romà de Sau i construccions com el pont romànic, el molí fariner de Sau o l'església de Sant Romà. Forma part del sistema d'embassaments de les Guilleries juntament amb el Pasteral i Susqueda.

10 Monestir de Sant Pere de Casserres

Un dels exemples més impressionats del romànic català.

OBSERVACIONS: Us hi portarà el «GR 151 Camins del Bisbe i Abat Oliba. De Folgueroles a Sant Pere de Casserres».

Situat a les Masies de Roda, dalt d'un meandre rocós amb vistes al riu Ter, actualment acull un audiovisual i una exposició permanent que interpreta la vida dels monjos i recrea les diverses sales del conjunt monàstic: celler, claustre, cuina, refectori, dormitori, sala capitular, scriptòrium, cambra prioral, església i hospital.

Accessos

CARRETERA

Eix Transversal (C-25)

- Per anar en direcció a Folgueroles, Sant Julià de Vilatorrada, Vilanova de Sau i el pantà de Sau, agafeu la **sortida 187** (Calldetenes/Sant Julià de Vilatorrada/Folgueroles) i entreu a la carretera N-141d.
- Per visitar Tavèrnoles, agafeu la **sortida 183** (Roda de Ter/Tavèrnoles), entreu a la carretera C-153 i desviu-vos a la dreta per agafar la carretera BV-5213.
- Per visitar Sant Sadurn d'Osormort, agafeu la **sortida 194** (la Fullaca). Entreu a la carretera BV-5201, que us portarà al municipi.

FERROCARRIL

Renfe. Tel. 902 240 202

Línia R3 (L'Hospitalet de Llobregat – Puigcerdà, per Vic). Parada de Vic. A la parada hi ha servei de taxi i algunes línies regulars d'autobusos que ens poden acostar als municipis que formen part de l'Espai Natural.

AUTOCAR

Autocars J. Comasòlives

Tel. 938 862 614 | 637 527 347
Des de Vic a Sant Julià de Vilatorrada i Folgueroles (servei de dilluns a dissabte).

TAXI

Taxi Sant Julià de Vilatorrada

Servei 24 h. Tel. 608 774 811 | 662 390 599

mobilitat.gencat.cat

Equipaments

OFICINA DE L'ESPAI NATURAL

Guilleries, 5 (Vilanova de Sau)
Tel. 938 847 888
A/e: en.guilleries@diba.cat

CENTRES I PUNTS D'INFORMACIÓ

Centre d'Informació de Folgueroles
Pl. Verdaguer, 2 - Can Dachs (Folgueroles)
Tel. 938 122 329

Centre d'Informació de Sant Julià de Vilatorrada
Edifici Ca l'Anglada
Plaça Major, 7 (Sant Julià de Vilatorrada)
Tel. 938 122 786

Centre d'Informació de Tavèrnoles
Montseny, 2
08519 Tavèrnoles
Tel. 938 122 036

Centre d'Informació de Vilanova de Sau
Edifici del Mirador de la Presa de Sau
Ctra. N-141d, km 20 (Vilanova de Sau)
Tel. 620 131 211

Punt d'Informació a l'àrea d'esplai del pantà de Sau
Cami del Club Nàutic
08519 Vilanova de Sau
Tel. 937 430 426

ALTRES EQUIPAMENTS

Àrea d'esplai de la Font Trobada
Ctra. N-141d, km 6,2 (Folgueroles)

Àrea d'esplai del pantà de Sau
Carretera del Club Nàutic Vic-Sau, s/n (Vilanova de Sau)

Àrea d'esplai dels Vernets de Ca la Marta
Ctra. N-141d, km 15,5 (Vilanova de Sau)

Escola de Natura de Sau. Can Mateu
Cami del Parador, s/n (Vilanova de Sau)
Tel. 934 744 678

Casa Museu Verdaguer
Major, 7 (Folgueroles)
Tel. 938 122 157

Podeu consultar els horaris i serveis dels equipaments de l'Espai Natural a: <https://parcs.diba.cat/web/guilleries>